

Dom på medhjälp innebar att hovrätten dömde för annan gärning än vad åtalet avsåg

Publicerad 2024-03-08 av [Högsta domstolen](#)

Mål: B 1645-23

Frågan i målet var om hovrätten genom att döma för medhjälp till misshandel gått utanför den ram som gärningsbeskrivningen satt upp. Dessutom prövades om den tilltalade i tid informerats om att ett medhjälpsansvar kunde bli aktuellt, så att han skulle ha kunnat förbereda och anpassa sitt försvar i den delen.

En person åtalades som medgärningsman för att tillsammans och i samförstånd med andra ha utfört en misshandel. Ingen av domstolarna fann att den åtalade personen hade varit medgärningsman. Tingsrätten friade helt i denna del, medan hovrätten ansåg att den tilltalade främjat misshandeln och i stället dömde för medhjälp till misshandeln. Ett eventuellt ansvar för medhjälp framgick inte av gärningsbeskrivningen och berördes inte heller på annat sätt under hovrättsprocessen.

Högsta domstolen slår fast att det för medhjälpsansvar i regel krävs att gärningsbeskrivningen innehåller en redogörelse för vilka faktiska omständigheter som konstituerar främjandet och att ett påstående om att flera personer har begått en gärning tillsammans och i samförstånd i regel inte innefattar även ett påstående om att de främjat varandras gärningar. Gärningsbeskrivningen i det aktuella målet saknade uppgifter om sådana faktiska omständigheter. Påståendet om medgärningsmannaskap kunde heller inte bedömas som ett påstående om ett främjande av varandras gärningar.

Hovrätten har därför enligt Högsta domstolen genom att döma för medhjälp gått utanför den processuella ram som gärningsbeskrivningen sätter upp. Vidare konstateras att den tilltalade inte heller i enlighet med artikel 6.3 i Europakonventionen i tid informerats om innebörden av och grunden för anklagelsen mot honom. Det krävs nämligen att den tilltalade särskilt informeras om att ett påstående om ansvar som gärningsman också omfattar ansvar för medhjälp, så att denne får möjligheter att anpassa sitt försvar.

På grund av rättegångsfel undanröjer Högsta domstolen domen beträffande misshandel, påföljd och skadestånd och återförvisar målet i denna del till hovrätten för en ny rättegång.

Kontakt

Presskontakt

Telefon

[08-561 666 30](tel:08-56166630)

E-post

hdo-presskontakt@dom.se